

0	3	5	7	10	13	19	25	36	48	55	62	69	75	85	90	92	93	95	96	97	99	100
0	2	4	6	8	10	15	20	30	40	45	50	55	60	70	80	85	90	92	94	96	98	100

Keskiviikkona 11. syyskuuta 2013

MAASEUDUN TULEVAISUUS

7

UUTISET

Tiukka taloustilanne suosii jätehuoltajaa

Talouden taantuma ja kova kilpailutilanne innostavat yrityksiä kurkistamaan jäte-astiaansa. Mahdollisimman tehokkaasti hoidettu jätehuolto voi parantaa tulosta.

RIIHIMÄKI (MT)

Jokainen vakavasti otettava yritys tietää, että myrkyjyen tupruttelijana tai vesistöjen pilaajana ei kannata päätyä otsikoihin. Bisnes kärsii, jos jätesäiliö löyhykää asiakkaiden nenään.

Mainetta kannattaa vaalia, mutta ympäristöasiat kiinnostavat yrityksiä muutenkin. Ympäristötietoisuutta lisää konsulteista paras: raha.

”Mahdollisimman tehokas jätehuolto kiinnostaa, koska sen avulla yritykset voivat parantaa tulostaan”, sanoo riihimäkeläisen ympäristönhuoltoyrityksen Ekokemin toimitusjohtaja **Timo Piekari**.

Kun talous taantuu ja kilpailu on ankaraa, yritykset kääntävät kaikki kivet toiminnan tehostamiseksi ja kulujen karsimiseksi. Silloin synytään myös jättevirrät.

Toki lainsäädäntökin sanelee yritysten jätehuoltoa. Alan keskeistä säännöstöä on vuonna 2012 uudistettu jätelaki.

Jätehuoltoyrityksellä mahdollisuudet kasvuun Piekarin mukaan ympäristöliiketoiminta on mielenkiintoisessa vaiheessa.

”Tietoisuus jätehuoltoyritysten osaamisesta lisääntynyt muissa yrityksissä räjähdysmäisesti. Yhä useampi tietää, että jätehuolto on teollista toimintaa, joka voi auttaa asiakasyrityksiä.”

Yrityksensä jätteistä tietoisiksi tullut toimitusjohtaja pohtii esimerkiksi: Voisiko jätteet kierrättää tehokkaammin? Saisiko niistä energiaa yritykselle? Kuinka hyödyntää raaka-aineet paremmin? Voisimmeko päästä jätteistä eroon kokonaan?

ANTTI KANTOLA

”Jätehuollon yritykset eivät yritä uskotella, että ne osaivat asiakkaidensa ydinbisneksen. Keskitymme varsinaisen toiminnan sivuvirttoihin, esimerkiksi jätteisiin ja päästöihin sekä veden käyttöön ja energia-asioihin”, Piekari sanoo.

Ei sanaakaan pörssipuheista

Vuonna 2012 Ekokem ylsi kaikkien aikojen suurimpaan liikevaihtoonsa.

Liikevaihto kasvoi edellisestä vuodesta lähes 40 miljoonalla eurolla muun muassa siksi, että Ekokem hankki omistukseensa ruotsalaisen Sakabin.

Ekokem osti Sakabin saksalaiselta E.ON-energiakonsernilta.

”Kaiketi Sakabin myynti sopi E.ON:lle, joka halusi virtaviivaistaa toimintaansa”, Piekari sanoo.

Hän on vaitonainen uusista suunnitelmista.

”Yrityksellä on tarkoitus kasvaa. Kasvu tapahtuu joko nykyisillä tai uusilla markkinoilla, eikä ulkomaille laajentumistakaan voi pois sulkea.”

Piekari ei kommentoi puheita, joissa Ekokemia on povattu pörssiyhtiöksi. Vuonna 2012 Ekokemin mainitsi mahdollisena listautujana silloinen elinkeinoministeri **Jyri Häkämies** (kok.).

”Vetoan hyvään hallintotapaan: en puutu yrityksen omistukseen liittyviin asioihin.”

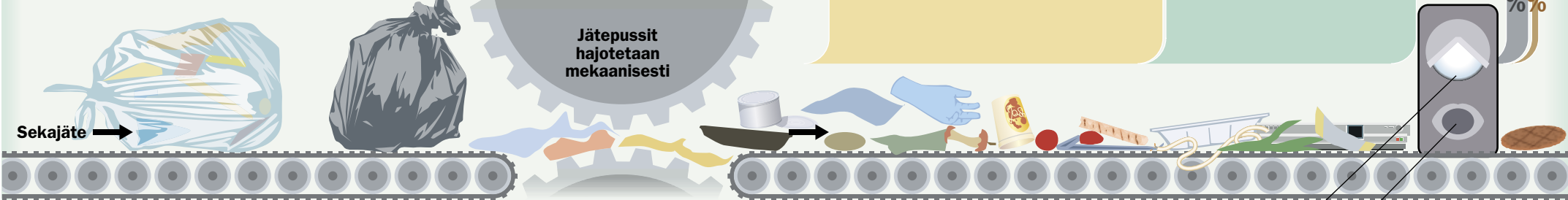
Toimitusjohtaja Piekari ei suostu arvioimaan myöskään sitä, luopuuko Suomen valtio jossakin vaiheessa Ekokem-omistuksestaan.

Turun seudulle suunniteltu ekojalostamo

Sekajäte hyötykäyttöön

Ekokem ja Turun Seudun Jätehuolto ovat suunnitelleet laitoksen, joka kierrättää jätteitä Suomesa uudella tavalla. Ekojalostamo pystyy erottelemaan sekajätteestä orgaanisen aineksen, muovit ja metallit. Se voi jalostaa edelleen myös valmiiksi lajiteltua jätettä.

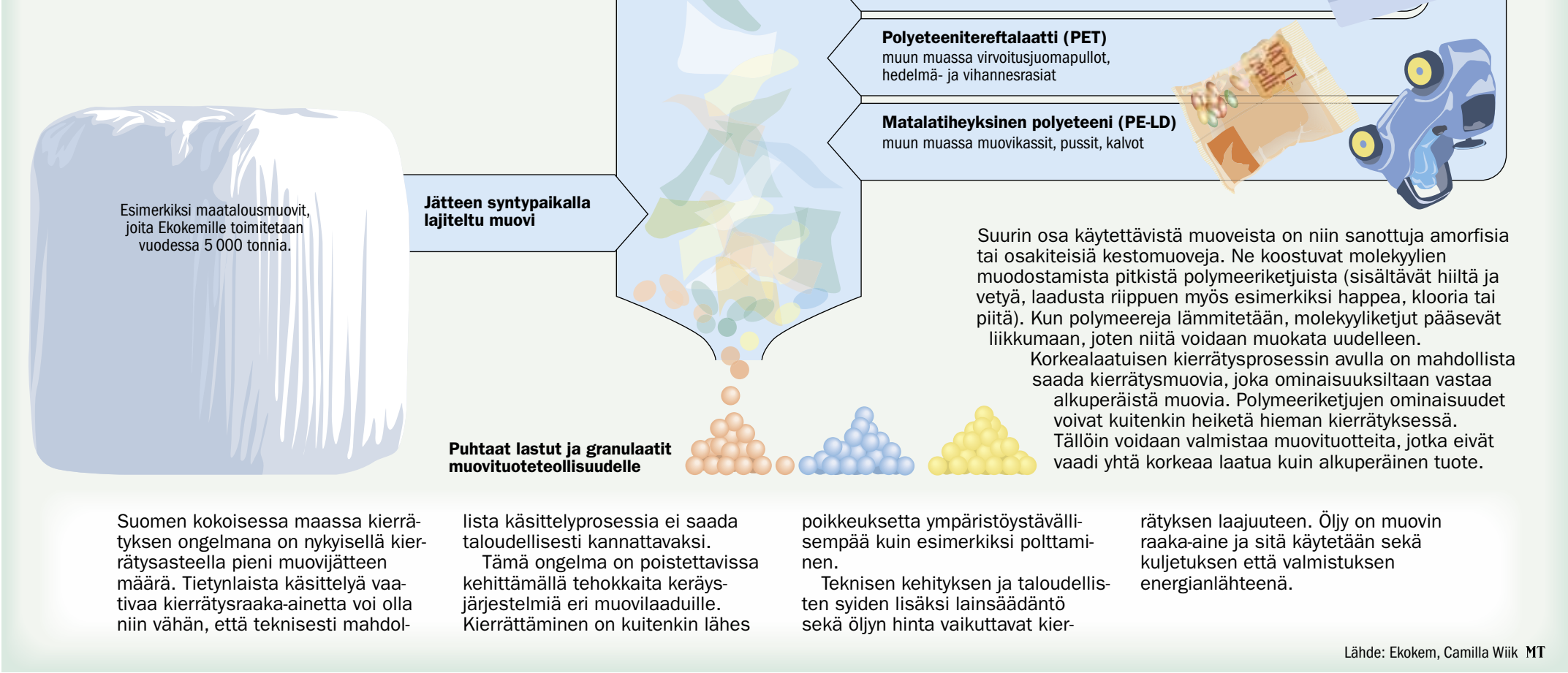
Vastaavia laitoksia on jo käytössä muualla Euroopassa.

Muovijätteestä uusioraaka-ainetta

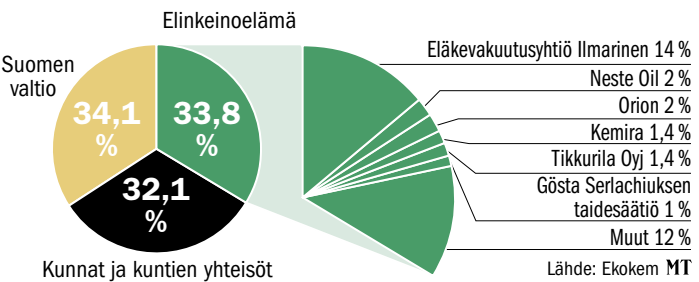
Toukokuussa 2012 voimaan tulleessa jätelaisssa määritellään niin sanottu etusijajärjestys. Se sitoo ammattimaisia jätteen tuottajia, käsittelijöitä ja kerääjiä sekä kuntia. Kotitalouksienkin on otettava se huomioon mahdollisuuksien mukaan.

Etusijajärjestys tarkoittaa, että jäte, jonka syntyy ei voi välttää, on ensisijaisesti käytettävä uudelleen (esimerkiksi PET-/Palpa-pullot). Jos uudelleen käyttö ei onnistu, jäte kierrätetään. Jos kierrättäminenkään ei onnistu, jäte on hyödynnettävä energiana. Loppukäsittely on vasta viimeinen vaihtoehto.

Ekokemin suurimmat omistajat

Prosenttia osakkeista

Hautala: Valtion omistus pohdintaan

Valtion omistajaohjauksesta vastaava ministeri **Heidi Hautala** (vihr.) pohtii, mikä olisi Ekokemille paras tulevaisuus. Pohdittaviin asioihin kuuluu myös valtion omistussosuus.

”Valtio voisi löysätä otettaan Ekokemistä”, Hautala sanoo.

Hän on valmis pohtimaan sitäkin, että valtio luopuisi Ekokem-osakkeistaan. ”Päätöksiä ei ole tehty. Tässä on eri vaihtoehtoja.”

Hautalan mukaan valtion omistukselle ei enää ole strategia syitä, jotka perustamisvaiheessa olivat keskeisiä. Suomeen tarvittiin laitos, joka pystyy käsittelemään vaarallisia jätteitä. Julkisen sektorin mukanaolo oli tarpeen, jotta yhtiö saatiin aikaseksi.

”Nyt alalla on muitakin toimijoita. Vaarallisia jätteitä myös syntyy aiempaa vähemmän, kun teollisuus on muuttanut tapojaan.”

Litan pient pörssiyhtiöksi

”Mieleissäni on käynyt ajatus, että Ekokem voisi hyötyä li-

säpääomasta. Tämänhän **Jyri Häkämies** (kok.) elinkeinoministerinä ollessaan otti esiin”, Hautala sanoo.

Häkämies esitti Ekokemin listaamista pörssiin.

”Pörssi ei ole ainoa vaihtoehto. Mutta se on mahdollista, että valtio saattaisi Ekokemia lentoon edistämällä sitä, että yhtiö saisi lisää omistajia.”

Hautalan mukaan Ekokem on pörssiehdokas, mutta listauksen aika ei ole nyt.

”Pörssissä Ekokem olisi pieni toimija. En näe, että sillä vielä on tarvittavia resursseja.”

Ekokem on valtion osakkuus-yhtiö eli valtion omistussosuus on alle 50,1 prosenttia.

Valtio omistaa 1,2 miljoonaa Ekokemin osaketta.

Osakkeilla käydään kauppaa Privanet Pankkiiriliike Oy:n ylläpitämällä listalla. Privanetin viimeaikaisten noteerausten perusteella valtion Ekokem-omistuksen yhteisarvo on runsaat 65 miljoonaa euroa.

ANTTI KANTOLA

YRITYS

Ekokem työllistää 460 henkeä

Ekokemin pääkonttori ja suurimmat laitokset sijaitsevat Riihimäellä. Lisäksi yrityksellä on toimintaa lähes 20 muulla paikkakunnalla Suomessa. **Työntekijöitä on** lähes 460, joista Sakabin oston myötä noin 150 työskentelee Ruotsissa. Riihimäellä on noin 200 työntekijää.

Riihimäellä Ekokemillä on kaksi jätettä polttavaa voimalaa sekä voimalan tapaan toimiva käsittelylinja, jossa jätteitä poltetaan erittäin korkeassa lämpötilassa.

Ekokemin voimalat tuottavat kaukolämpöä ja sähköä. Uusimman voimalan teho on 32 megawattia. Se käyttää raaka-aineenaan esimerkiksi kotitalouksien sekajätettä, rakentamisen jätettä ja romuautojen murskauksessa syntyvää muovipitoista jätettä.

Polttoainetta ovat monenlaiset teollisuuden jätteet, mutta myös yhdyskuntajätteet.

Voimalat tuottavat kaukolämpöä ja sähköä. Noin 90 prosenttia Riihimäen ja 80 prosenttia Hyvinkään tarvitsemasta kaukolämmöstä on Ekokemin tuottamaa. **Ekokem vastaanotti** 1 189 000 tonnia jätettä käsittelyyn vuonna 2012. Yritys poltti jätettä 250 000 tonnia.

Jätteitä ei aina kuljeteta Ekokemin laitoksille. Niitä käsitellään myös asiakkaan tiloissa tai asiakkaalle voidaan rakentaa voimala, joka hyödyntää jätteet energiaksi.

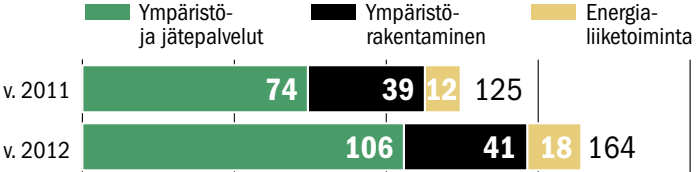
Jätteiden poltto lisääntynyt

Jätteiden käsittely muuttuu vauhdikkaasti. Tilastokeskuksen mukaan vuonna 2011 Suomessa poltettiin jätteitä 22 prosenttia enemmän kuin vuonna 2010. Poltettu jätemäärä vuonna 2011 oli yli 10 miljoonaa tonnia. Teollisuuden ja muun tuotannon puutähteillä sekä yhdyskuntajätteillä tuotettiin yli kymmenen prosenttia energian kokonaiskulutuksesta. Määrä nousee yli 20 prosentin, kun mukaan lasketaan metsäteollisuuden jäteliemet. Jätteiden kierrätys on myös lisääntynyt. Kaatopaikoille tai pitkäaikaiseen läjitykseen päätyvän jätteen määrä väheni. Vuonna 2016 tulee voimaan asetus, joka rajoittaa kaatopaikalle sijoitettavien jätteiden määrää huomattavasti.

Tunnuslukuja 2012 ja 2011

Ekokem-konserni

Liikevaihto, miljoonaa euroa

Liikevoitto, miljoonaa euroa

Lähde: Ekokem MT

Monopoliyrityksestä markkinatoimijaksi

Ekokem on ollut Ekokem vuodesta 1985. Aluksi yrityksen nimi oli Suomen Ongelmajäte Oy – Finlands Problemavfall Ab.Se perustettiin vuonna 1979, kun Suomen oli säädetty jätehuoltolaki.

”Yrityksen syntyi ajoittuu samoihin vuosiin kuin vastaavien laitosten synty monissa muissa maissa”, Ekokemin toimitusjohtaja **Timo Piekari** sanoo.

Perustamishistoriakin on hänen mukaansa samanlainen.

”Noina vuosina havahduttiin siihen, että ihmisille ja ympäristölle vaarallisia ongelmajätteitä syntyy. Niinpä alettiin perustaa laitoksia, joiden oli järjestettävä ongelmajätteen keräysverkosto ja käsittely.”

Oikeudet ja velvollisuudet riisuttiin vuonna 2008

Ekokem oli aluksi monopoli-yritys, ainoa alallaan. Sen ase-

ma oli määritelty laissa, jossa yritykselle säädettiin myös velvoitteita. Sen oli järjestettävä keräysverkosto ja sillä oli valistustehtäviä. Yrityksellä oli verovapaus, mutta se ei saanut jakaa osinkoja.

”Vuonna 2008 omistajat tote-sivat, että keskitetylle vastuulle ei ollut enää perusteita”, Piekari kertoo.

”Vaarallisten jätteiden käsittely oli tuolloin kolmasosa Ekokemin liikevaihdosta ja yritys käsitteli enää viidenneksen Suomen ongelmajätteistä. Alalle oli tullut yhä enemmän uusia toimijoita.”

”Tässä tilanteessa yritykseltä riisuttiin oikeudet ja velvoitteet, jotka olivat perustuneet sen erityisasemaan.”

Enää Ekokemillä ei ole ainoatakaan erityistehtävää, joka lailla olisi määrätty vain sen työksi.

ANTTI KANTOLA